

Acharya in Jyotish Falit

Set No. 1

Question Booklet No.

SVDV
16P/253/8

(To be filled up by the candidate by blue/black ball-point pen)

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Roll No. (Write the digits in words)

code No (288)

Serial No. of OMR Answer Sheet

(2016)

Day and Date

(Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

(Use only blue/black ball-point pen in the space above and on both sides of the Answer Sheet)

1. Within 10 minutes of the issue of the Question Booklet, check the Question Booklet to ensure that it contains all the pages in correct sequence and that no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall *except the Admit Card without its envelope.*
3. A separate Answer Sheet is given. It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided. Only the Answer Sheet will be evaluated.
4. Write your Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet by pen in the space provided above.
5. On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.
6. No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet no. and Set no. (if any) on OMR sheet and Roll No. and OMR sheet no. on the Question Booklet.
7. Any change in the aforesaid entries is to be verified by the invigilator, otherwise it will be taken as unfair means.
8. Each question in this Booklet is followed by four alternative answers. For each question, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet.
9. For each question, darken only one circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. Note that the answer once filled in ink cannot be changed. If you do not wish to attempt a question, leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).
11. For rough work, use the inner back page of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. Deposit only OMR Answer Sheet at the end of the Test.
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

Total No. of Printed Pages : 24

[उपर्युक्त निर्देश हिन्दी में अन्तिम आवरण पृष्ठ पर दिये गए हैं।]

51

16P/253/8

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

16P/253/8

No. of Questions : 150

प्रश्नों की संख्या : 150

Time : 2 Hours

Full Marks : 450

समय : 2 घण्टे

पूर्णाङ्क : 450

Note : (1) Attempt as many questions as you can. Each question carries 3 **(Three)** marks. **One mark will be deducted for each incorrect answer. Zero** mark will be awarded for each unattempted question.

अधिकाधिक प्रश्नों को हल करने का प्रयत्न करें। प्रत्येक प्रश्न 3 (तीन) अंकों का है। प्रत्येक गलत उत्तर के लिए एक अंक काटा जायेगा। प्रत्येक अनुत्तरित प्रश्न का प्राप्तांक शून्य होगा।

(2) If more than one alternative answers seem to be approximate to the correct answer, choose the closest one.

यदि एकाधिक वैकल्पिक उत्तर सही उत्तर के निकट प्रतीत हों, तो निकटतम सही उत्तर दें।

01. भारतीयपञ्चाङ्गेषु वर्षारम्भः भवति :

(1) जनवरीप्रथमतारिकातः	(2) अप्रैलमासस्यप्रथमतारिकातः
(3) चैत्रशुक्लप्रतिपदातः	(4) वैशाखकृष्णप्रतिपादातः

02. चैत्रादिद्वादशमासगणनायां मार्गशीर्षमासः कतमः ?

(1) चतुर्थः	(2) सप्तमः	(3) अष्टमः	(4) नवमः

16P/253/8

03. द्वादशराशिषु कलाः भवन्ति
(1) 720' (2) 1800' (3) 36000' (4) 21600'
04. अमायाः तिथिसंख्या का ?
(1) 30 (2) 15 (3) 1 (4) 8
05. योगाः कतिसंख्याकाः ?
(1) 15 (2) 30 (3) 27 (4) 24
06. अमावस्याया उत्तरार्द्धे करणं भवति ?
(1) शकुनिः (2) चतुष्पद् (3) नागः (4) किंस्तुघ्नः
07. नक्षत्रेषु पुष्यनक्षत्रस्य क्रमः कतमः ?
(1) चतुर्थः (2) अष्टमः (3) द्वादशः (4) षोडशः
08. हरिश्चन्द्रस्य राशिर्भवति ।
(1) वृषः (2) मिथुनः (3) कर्कः (4) सिंहः
09. एकस्मिन् राशौ द्रेष्काणाः भवन्ति ।
(1) 3 (2) 5 (3) 7 (4) 10
10. रोहिणीनक्षत्रोत्पन्नस्य विंशोत्तरीदशा कस्यग्रहस्य भवति ?
(1) सूर्यस्य (2) चन्द्रस्य (3) बुधस्य (4) राहोः

11. बालाद्यवस्थानां संख्या का ?
 (1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 6
12. नैसर्गिकमैत्रीविचारे चन्द्रस्य शत्रुर्भवति ।
 (1) शुक्रः (2) शनिः (3) गुरुः (4) राहुः
13. शनिग्रहस्योच्चराशिः कः ?
 (1) मेषः (2) तुला (3) मकरः (4) कुम्भः
14. गुरोर्नीचराशिर्भवति ।
 (1) धनुः (2) मकरः (3) कुम्भः (4) मीनः
15. भौमस्य पूर्णदृष्टिर्भवति ।
 (1) पञ्चमे (2) त्रिकोणे (3) चतुर्थाष्टमे (4) तृतीयदशमे
16. लघुजातकस्य प्रणेताऽस्ति ।
 (1) वराहमिहिरः (2) कल्याणवर्मा (3) वैद्यनाथः (4) रामदैवज्ञः
17. ताजिकनीलकण्ठी केन रचिता ?
 (1) केशवाचार्येण (2) नीलकण्ठेन (3) श्रीपतिना (4) वैद्यनाथेन
18. भारतवर्षे कति ऋतवः भवन्ति ?
 (1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 6

16P/253/8

19. लघुजातकस्य मङ्गलाचरणे कस्य देवस्य स्तुतिरास्ति ?
(1) शिवस्य (2) गणेशस्य (3) सूर्यस्य (4) ब्रह्मणः
20. वेदाङ्गेषु ज्योतिषस्य स्थानमस्ति ?
(1) मुखम् (2) नेत्रम् (3) नासिका (4) पादद्वयम्
21. जैमिनिमतेन चरादिराशयः कतिसंख्यकान् राशीन् पश्यन्ति ?
(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 5
22. जैमिनिमतेन अमात्यकारकः ग्रहः कः ?
(1) भ्रातृकारकग्रहात्त्र्यूनः (2) भ्रातृकारकग्रहादधिकः
(3) आत्मकारकग्रहादधिकः (4) मातृकारकग्रहादधिकः
23. गुलिकेष्टसाधने दिनमानं कया संख्यया विभज्यते ?
(1) 4 (2) 8 (3) 10 (4) 12
24. लग्नहोरालग्नभायामायुः निर्णयते ।
(1) सत्याचार्यमतेन (2) पाराशरमतेन (3) जैमिनिमतेन (4) अन्यमतेन
25. जैमिनिसिद्धान्तेन 'भाग्य' शब्देन किं गृहयते ?
(1) भाग्यस्थानम् (2) द्वितीयस्थानम् (3) पञ्चमस्थानम् (4) तृतीयस्थानम्
26. कालपुरुषस्याङ्गेषु मुखे कस्य राशेः निवेशः ?
(1) मेषस्य (2) वृषस्य (3) मिथुनस्य (4) कर्कस्य

27. पूर्वदिशायाः राशयः सन्ति ।

(1) मेषवृश्चिकधनुराशयः	(2) मेषकर्कवृश्चिकराशयः
(3) मेषसिंहधनुराशयः	(4) मेषमिथुनकन्याराशयः

28. कन्याराशौनवांशगणनाकुतः भवति ?

(1) मेषराशितः	(2) मकरराशितः	(3) तुलाराशितः	(4) कर्कराशितः

29. होरायाः मानमस्ति ।

(1) पञ्चदशांशात्मकम्	(2) दशांशात्मकम्
(3) त्रिंशदंशात्मकम्	(4) पञ्चविंशत्यंशात्मकम्

30. "पाताल" शब्देन कस्य भावस्य बोधोजायते ?

(1) अष्टमभावस्य	(2) चतुर्थभावस्य	(3) षष्ठभावस्य	(4) दशमभावस्य

31. दुश्चिकयं कस्य नाम ?

(1) प्रथमभावस्य	(2) द्वितीयभावस्य	(3) तृतीयभावस्य	(4) चतुर्थभावस्य

32. त्रिकोणेन किं गृह्यते?

(1) लग्नम्	(2) नवपञ्चमम्	(3) पञ्चमम्	(4) नवमम्

33. "रिःफम्" कस्य संज्ञाऽस्ति ?

(1) तृतीयभावस्य	(2) षष्ठभावस्य	(3) अष्टमभावस्य	(4) द्वादशभावस्य

16P/253/8

34. भौमस्य नीचराशिर्भवति ।

- (1) कर्कः (2) मकरः (3) तुलाः (4) मीनः

35. कालनरस्य दुःखं कः ?

- (1) शुक्रः (2) शनिः (3) बुधः (4) भौमः

36. ग्रहाणां दृष्टिः नवपञ्चमस्थानयोः भवति ।

- (1) एकपाददृष्टिः (2) द्विपाददृष्टिः (3) त्रिपाददृष्टिः (4) पूर्णदृष्टिः

37. सुनफारिचतुर्योगानां ज्ञानं कस्मात् ग्रहाभवति ?

- (1) चन्द्रात् (2) भौमात् (3) शुक्रात् (4) बृहस्पतेः

38. केमद्रुमयोगोऽस्ति ?

- (1) राजयोगकारकः (2) लक्ष्मीदायकः (3) शुभफलकारकः (4) दरिद्रयोगः

39. वारशूलविचारः कुत्रभवति ?

- (1) यात्रायाम् (2) विवाहे (3) राज्याभिषेके (4) ग्रामवासे

40. सन्ततिविचारः केन भावेन भवति ?

- (1) सप्तमभावेन (2) पञ्चमभावेन (3) द्वितीयभावेन (4) नवमभावेन

41. करणं कतिविधम् ?

- (1) एकविधम् (2) द्विविधम् (3) त्रिविधम् (4) चतुर्विधम्

42. एकराशौ अंशाः भवन्ति ।

- (1) 30° (2) 60° (3) 90° (4) 360°

43. साभिजित् नक्षत्रसंख्याऽस्ति ?
 (1) त्रिंशत् (2) सप्तविंशतिः (3) अष्टविंशतिः (4) अष्टोत्तरशतम्
44. देवदत्तस्य राशिर्भवति ।
 (1) तुला (2) वृश्चिकः (3) कुम्भः (4) मीनः
45. शुक्रः कस्य राशिः स्वामि ?
 (1) मेषस्य (2) वृषस्य (3) मिथुनस्य (4) कर्कस्य
46. एकस्मिन्नक्षत्रे कतिपादाः ?
 (1) एकः (2) द्वौ (3) त्रयः (4) चत्वारः
47. ग्रहलाघवीयायनांशस्य वार्षिकी गतिर्भवति ।
 (1) षष्टिविकलात्मिका (2) चतुःषष्टिविकलात्मिका
 (3) पञ्चाशत् विकलात्मिका (4) चतुःपञ्चाशत् विकलात्मिका
48. विषमराशिषुसप्तमांशगणना भवति ।
 (1) सप्तमराशितः (2) नवमराशितः (3) पञ्चमराशितः (4) निजराशितः
49. भयातभभोगाभ्यां साधनं भवति ।
 (1) लग्नस्य (2) नवांशस्य (3) चन्द्रस्य (4) दशमलग्नस्य
50. अहोरात्रे लग्नानां संख्याः कियन्मिताः भवन्ति ?
 (1) षट् (2) द्वादश (3) अष्टादश (4) चतुर्विंशतिः

16P/253/8

51. पुष्यनक्षत्रे कस्यग्रहस्य विंशोत्तरीदशा ?

- (1) शुक्रस्य (2) शनेः (3) गुरोः (4) सूर्यस्य

52. पृथुयशसः ग्रन्थोऽस्ति ।

- (1) लघुजातकम् (2) लग्नविवेकः (3) षट्पञ्चाशिका (4) होराशास्त्रम्

53. कस्मिन् प्रश्नलग्ने गमागमौनस्तः ?

- (1) मेषलग्ने (2) वृषलग्ने (3) मिथुनलग्ने (4) कर्कलग्ने

54. "हिबुकः कस्यभावस्य संज्ञाऽस्ति ?

- (1) प्रथमभावस्य (2) द्वितीयभावस्य (3) तृतीयभावस्य (4) चतुर्थभावस्य

55. प्रश्नलग्ने गुरुशुक्रौ द्वितीये तृतीये वा भवतस्तदा किं भवति ?

- (1) प्रवासीशीघ्रमायाति (2) प्रवासीबिलम्बेनायाति
(3) प्रवासी नायाति (4) प्रवासीनश्यति

56. एकस्मिन्नक्षत्रे चन्द्रश्चलति ।

- (1) 200' (2) 400' (3) 600' (4) 800'

57. जलचरराशयः बलिनो भवन्ति ।

- (1) पूर्वदिशि (2) पश्चिमदिशि (3) उत्तरदिशि (4) दक्षिणदिशि

58. "चतुरस्र" शब्देन बोधो जायते ।
- (1) नवपञ्चमभावयोः (2) अष्टमचतुर्थभावयोः
(3) त्रिषड्भावयोः (4) अष्टमद्वादशभावयोः
59. उपचय संज्ञकाः भावाः सन्ति ।
- (1) त्रिषड्दशैकादशभावाः (2) त्रिषडायभावाः
(3) लग्नाच्चतुर्थपर्यन्तभावाः (4) भाग्याद्व्ययपर्यन्तभावाः
60. भौमस्यमूलत्रिकोणराशिर्भवति ।
- (1) मेषः (2) वृश्चिकः (3) मकरः (4) कुम्भः
61. कालपुरुषस्य वाणीकारकः ग्रहः कः ?
- (1) शशिः (2) शशिजः (3) रविः (4) रविजः
62. भृत्यः ग्रहोऽस्ति
- (1) तरणिजः (2) शशिजः (3) इज्यः (4) सितः
63. "चतुरस्रोनात्युच्चस्तनुकेशः पैत्तिकोऽस्थिसारश्च" कस्य स्व रूपमस्ति ?
- (1) शुक्रस्य (2) भौमस्य (3) गुरोः (4) अर्कस्य
64. सूतिकागृहे दीपज्ञानं भवति ?
- (1) लग्नात् (2) अर्कात् (3) चन्द्रात् (4) भौमात्
65. उपसूतिकासंख्या ज्ञायते ?
- (1) लग्नसप्तमस्थानान्तरगतैः ग्रहैः (2) लग्नशुक्रान्तरगतैः ग्रहैः
(3) लग्नस्वच्छान्तरगतैः ग्रहैः (4) लग्नचतुर्थान्तरगतैः ग्रहैः

16P/253/8

66. कण्टकेन किमवगम्यते ?

- (1) केन्द्रस्थानानि (2) त्रिकोणस्थानानि
(3) त्रिषडायस्थानानि (4) त्रिक्स्थानानि

67. "चतुरस्रे सप्तमगः पापान्तस्थः शशी" भवति ।

- (1) सुखदाता (2) धनदाता (3) ऐश्वर्यदाता (4) मृत्युदाता

68. "लग्नस्थो बलवान्गुरुर्भवति"।

- (1) अरिष्टकारकः (2) अरिष्टभङ्गकारकः
(3) धनदायकः (4) सौन्दर्यदायकः

69. बुधभार्गवजीवानामेकतमः केन्द्रमागतोबलवान्" स्यात्तदा ।

- (1) मातृसुखकारकः (2) दाम्पत्यसुखकारकः
(3) अरिष्टकारकः (4) अरिष्टभङ्गकारकः

70. अदृश्यचक्रार्धेनबोधो जायते ।

- (1) लग्नात्सप्तमभावपर्यन्तानाम्
(2) लग्नभोग्यांशात्सप्तमभुक्तांशपर्यन्तानाम्
(3) सप्तमभोग्यांशाल्लग्नभुक्तांशपर्यन्तानां भावानाम्
(4) चतुर्थभोग्यांशाद्दशमभावपर्यन्तानां भावानाम्

71. यवनैः वेशिस्थानं प्रकीर्तितम् ।
 (1) सूर्याद्द्वितीयराशिम् (2) सूर्याद् तृतीयराशिम्
 (3) सूर्याद्द्वादशगंराशिम् (4) सूर्याधिष्ठितराशिम्
72. चतुरादिभिरेकस्थैः ग्रहैर्भवति।
 (1) लग्नाधियोगः (2) सम्पत्तियोगः (3) राजयोगः (4) प्रब्रज्यायोगः
73. सर्वेग्रहाः लग्न-पञ्च-नवमभावेषुस्थिताः भवेयुस्तदाभवति ।
 (1) गदायोगः (2) विहगयोगः (3) शृंगारकयोगः (4) शकटयोगः
74. लग्नात्सप्तमभावपर्यन्तं सर्वेग्रहाः स्थुस्तदायोगोभवति ।
 (1) नौकायोगः (2) कूटयोगः (3) छत्रयोगः (4) चापयोगः
75. कीटसंज्ञकः राशिर्भवति ।
 (1) वृश्चिकः (2) मीनः (3) मकरः (4) कर्कः
76. जातकपद्धतिग्रन्थस्य रचयिताऽस्ति ?
 (1) रामदैवज्ञः (2) वराहमिहिरः (3) केशवाचार्यः (4) नीलकण्ठः
77. "आर" शब्दः कस्य वाचकः ?
 (1) रवेः (2) भौमस्य (3) राहोः (4) शनेः
78. जातकपद्धत्यनुसारं भावानां बलं भवति ।
 (1) एकविधम् (2) द्विविधम् (3) त्रिविधम् (4) चतुर्विधम्

16P/253/8

79. दिनरात्रिमाने समाने भवतः ।

(1) मेषादिके सूर्ये	(2) सायनमेषादिके सूर्ये
(3) सायनकर्कादिके सूर्ये	(4) सायनमिथुनादिकेगतेसूर्ये

80. सूर्योदकाले स्पष्टसूर्यतुल्यं भवति ।

(1) बुधमानम्	(2) शुक्रमानम्	(3) लग्नमानम्	(4) सप्तमभावमानम्

81. अङ्कगणनायां "काम" शब्देन किं गृह्यते ?

(1) 3	(2) 5	(3) 7	(4) 11

82. मेषराशेः अर्गलाबाधकराशयो भवन्ति ।

(1) कर्कवृषकुम्भराशयः	(2) मकरमीनमिथुनराशयः
(3) तुलासिंहवृषराशयः	(4) मिथुनसिंहवृश्चिकराशयः

83. अमात्यकारकः गृहः कः ?

(1) भ्रातृकारकग्रहाभ्यूनः	(2) भ्रातृकारकग्रहादधिकः
(3) आत्मकारकग्रहादधिकः	(4) मातृकारकग्रहादधिकः

84. भावकारकग्रहेषु धनकारकः ग्रहोऽस्ति ?

(1) भौमः	(2) सूर्यः	(3) गुरुः	(4) शुक्रः

85. जौमिनिसूत्रस्य द्वितीयाध्याये कतिपादास्सन्ति ?

- (1) एकः (2) द्वौ (3) त्रयः (4) चत्वारः

86. जौमिनिमतेन मेषराशिः पश्यति

- (1) सिंहवृश्चिककुम्भराशिन् (2) कर्कतुलामकरराशीन्
(3) कन्याधनुमीनराशीन् (4) अजवृषमकरराशीन्

87. जौमिनिसिद्धान्तेन “काम” शब्देन किमवबुध्यते ?

- (1) भाग्यस्थानम् (2) तृतीयस्थानम् (3) चतुर्थस्थानम् (4) पञ्चमस्थानम्

88. मेषराशेः भवन्त्यर्गलाकारकराशयः ।

- (1) कर्कवृषकुम्भराशयः (2) कुम्भमेषकर्कराशयः
(3) वृषसिंहतुलाराशयः (4) वृषसिंहवृश्चिकराशयः

89. पितृकारकः ग्रहोऽस्ति

- (1) अमात्यकारकान्यूनः (2) मातृकारकान्यूनः
(3) ज्ञातिकारकान्यूनः (4) ज्ञातिकारकादधिकः

90. “लाभेचन्द्रगुरुभ्यांसुन्दरी” अत्रलाभशब्देन किं गृह्यते ?

- (1) द्वितीयभावः (2) पञ्चमभावः (3) सप्तमभावः (4) लाभभावः

91. आत्मकारकंशात्पञ्चमभावे केन ग्रहेण जातकः कविर्भवति ?

- (1) सूर्येण (2) बुधेन (3) गुरुणा (4) शुक्रेण

16P/253/8

92. हेरम्बः कः ?

- (1) शिवः (2) गणेशः (3) लक्ष्मीः (4) विष्णुः

93. ज्योतिषशास्त्रे "अजः" कस्यबोधकः ?

- (1) लग्नस्य (2) भावस्य (3) सूर्यस्य (4) मेषराशेः

94. सिंहराशिरस्ति

- (1) भूमिचारी (2) वनचारी (3) जलचारी (4) पर्वतचारी

95. उत्तरदिक्पतिराशिः भवति

- (1) सिंह (2) कन्या (3) तुला (4) वृश्चिकः

96. भभोगेन किंजायते ?

- (1) राशिमानम् (2) नक्षत्रस्यभुक्तमानम्
(3) सर्वर्क्षमानम् (4) नक्षत्रस्य भोग्यमानम्

97. नतकालज्ञानंक्रियते

- (1) लग्नानयने (2) चन्द्रसाधने (3) दशमलग्नानयने (4) रविसाधने

98. एकस्मिन्नहोरात्रे पलानि भवन्ति ।

- (1) 1200 (2) 1800 (3) 2700 (4) 3600

99. जायातुर्यौ भवतः

- (1) लग्नचतुर्थी (2) सप्तमचतुर्थी (3) नवमचतुर्थी (4) चतुर्थाष्टमौ

100. सन्धिसमेग्रहे फलं भवति
 (1) पूर्णफलम् (2) अर्धफलम् (3) चतुर्थांशफलम् (4) शून्यफलम्
101. "उशनः कस्यापरनाम ?
 (1) सूर्यस्य (2) शुक्रस्य (3) राहोः (4) शनैश्चरस्य
102. ताजिकमतेन स्वराशौ ग्रहस्यबलं भवति
 (1) 15 (2) 20 (3) 25 (4) 30
103. ताजिकशास्त्रे "मुसल्लह" शब्दस्यार्थोऽस्ति
 (1) होरा (2) द्रेष्काणः (3) नवांशः (4) त्रिंशांशः
104. मातुलस्य विचारः केन भावेन कर्तव्यः ?
 (1) पञ्चमभावेन (2) षष्ठभावेन (3) सप्तमभावेन (4) अष्टमभावेन
105. पितुः विचारः क्रियते
 (1) चतुर्थभावेन (2) नवमभावेन (3) दशमभावेन (4) एकादशभावेन
106. दिनेवर्षप्रवेशे मिथुनलग्ने त्रिराशियो भवति
 (1) सूर्यः (2) गुरुः (3) शुक्रः (4) शनिः
107. पञ्चवर्गीबलसाधने मेषराशौ द्वितीयद्रेष्काणस्वामी भवति ।
 (1) सूर्यः (2) भौमः (3) बुधः (4) शुक्रः
108. कुमारः ग्रहः कः ?
 (1) भौमः (2) बुधः (3) गुरुः (4) शुक्रः

16P/253/8

109. मुन्थाग्रहस्य गणना क्रियते

- (1) ताजिके (2) जातके (3) प्रश्ने (4) केरलज्योतिषे

110. मुन्थायाः दैनन्दिनी गतिरस्ति

- (1) 5° (2) 10° (3) 20°-30° (4) 1°

111. शिखी शब्देन बोधोजायते

- (1) राहोः (2) केतोः (3) शनेः (4) अन्यस्य

112. ताजिकशास्त्रे “प्रत्यक्षस्नेहदा” दृष्टिर्भवति

- (1) तृतीयदशमे (2) चतुर्थाष्टमे (3) नवपञ्चमे (4) तृतीयनवमे

113. ताजिकमतानुसारं “चतुर्थदशमे” दृष्टिर्भवति

- (1) गुप्तारिभावा (2) गुप्तस्नेहकरी (3) प्रत्यक्षस्नेहकरी (4) प्रत्यक्षवैरा

114. सूर्यस्य दीप्तांशाः भवन्ति

- (1) 10° (2) 15° (3) 7° (4) 9°

115. आपोक्लीमस्थानानि सन्ति

- (1) 2-5-9-11 (2) 3-5-8-9 (3) 3-6-9-12 (4) 1-4-7-10

116. राज्यसुखाप्तिकारको भवति

- (1) इक्कवालः (2) इन्दुवारः (3) ईसराफः (4) नक्तयोगः

117. ताजिकनीलकण्ठ्यां सहमानां संख्याऽस्ति

- (1) एकोनपञ्चाशत् (2) पञ्चाशत् (3) एकपञ्चाशत् (4) द्विपञ्चाशत्

118. चतुर्थीतिथेः स्वामी अस्ति ?
 (1) अग्निः (2) ईशः (3) हरिः (4) गणेशः
119. रिक्तातिथिरस्ति
 (1) अष्टमी (2) दशमी (3) द्वादशी (4) चतुर्दशी
120. गुरुपुष्ययोगे वर्ज्यो भवति
 (1) नामकरणसंस्कारः (2) यज्ञोपवतीसंस्कारः
 (3) विवाहसंस्कारः (4) समावर्तनसंस्कारः
121. आनन्दादियोगानां संख्याऽस्ति ?
 (1) 27 (2) 28 (3) 29 (4) 30
122. बबादिचलकरणानां संख्या वर्तते ?
 (1) 5 (2) 7 (3) 11 (4) 9
123. पूर्वाद्धे भद्रा भवति
 (1) पूर्णिमायाम् (2) तृतीयायाम् (3) दशम्याम् (4) पञ्चम्याम्
124. कुम्भकर्कद्वयराशिगते चन्द्रे भद्रानिवासो भवति ?
 (1) अन्तरिक्षे (2) स्वर्गे (3) पाताले (4) मृत्युलोके
125. अस्तंगते गुरौ न भवति
 (1) अश्वारोहणम् (2) हस्तिसञ्चालनम् (3) गोपालनम् (4) मूर्तिस्थापनम्

16P/253/8

126. रोहिणीनक्षत्रस्य स्वामीअस्ति ?

- (1) गणेशः (2) हरिः (3) ब्रह्मा (4) अग्निः

127. गुरुः कस्य नक्षत्रस्य स्वामी ?

- (1) पुनर्वसुनक्षत्रस्य (2) पुष्यनक्षत्रस्य (3) ज्येष्ठानक्षत्रस्य (4) मूलनक्षत्रस्य

128. ध्रुवसंज्ञकनक्षत्रमस्ति

- (1) अश्विनी (2) भरणी (3) कृत्तिका (4) रोहिणी

129. चरसंज्ञकमस्ति

- (1) पुनर्वसुः (2) पुष्यः (3) अश्लेषा (4) मघा

130. विनष्टवस्तुनः ज्ञानार्थमन्धादिनक्षत्राणां विभागाः कतिविधाः ?

- (1) 3 (2) 5 (3) 4 (4) 6

131. मुहूर्तचिन्तामणिः केन रचितः ?

- (1) वराहमिहिरेण (2) रामदैवज्ञेन (3) श्रीवैद्यनाथेन (4) गणेशदैवज्ञेन

132. मुहूर्तचिन्तामणेः प्रसिद्धटीकाऽस्ति ?

- (1) पीयूषधारा (2) जलद्गर्जिनी (3) भामिनी (4) भामिती

133. पूर्वदिशि दिक्शूलं भवति ?

- (1) रविवारे (2) चन्द्रवारे (3) भौमवारे (4) शुक्रवारे

134. चन्द्रग्रहणं भवति ?

- (1) अष्टम्याम् (2) अमायाम् (3) भूततिथ्याम् (4) पूर्णिमायाम्

135. सूर्योदयादपरसूर्योदयंयावत् भवति
 (1) सौरदिनम् (2) चान्द्रदिनम् (3) सावनदिनम् (4) नाक्षत्रदिनम्
136. "मन्दो ज्यायान् ग्रहेषु" अत्र ज्यायान् शब्देन किं गृह्यते ?
 (1) बलवान् (2) दुर्बलः (3) श्रेष्ठः (4) हीनः
137. रक्तवर्णः राशिरस्ति
 (1) मेषः (2) वृषः (3) मिथुनः (4) कर्कः
138. सहजभावः कः ?
 (1) प्रथमभावः (2) द्वितीयभावः (3) तृतीयभावः (4) चतुर्थभावः
139. क्लीबपतीग्रहौ कौ ?
 (1) बुधचन्द्रौ (2) गुरुशुक्रौ (3) बुधशुक्रौ (4) बुधसौरी
140. तात्कालिकमित्रं भवति ?
 (1) पञ्चमस्थोग्रहः (2) एकभावस्थितोग्रहः
 (3) दशमभावास्थितो ग्रहः (4) नवमभावस्थितो ग्रहः
141. "छागः" कस्यनाम ?
 (1) मेषस्य (2) वृषस्य (3) मिथुनस्य (4) कर्कस्य
142. मीनः कस्य नीचराशिः ?
 (1) भौमस्य (2) राशिजस्य (3) तरणिजस्य (4) शुक्रस्य
143. विंशोत्तरीदशायां बुधस्यदशाभवति
 (1) दशवर्षाणि (2) पञ्चदशवर्षाणि
 (3) सप्तदशवर्षाणि (4) एकोनविंशतिवर्षाणि

16P/253/8

144. कालपुरुषस्य हृदयोऽस्ति

- (1) मेषराशिः (2) वृषराशिः (3) मिथुनराशिः (4) कर्कराशिः

145. ऋग्वेदस्य स्वामी अस्ति ?

- (1) बुधः (2) गुरुः (3) शुक्रः (4) शनिः

146. कोशाधीशः स्वराशौसुरगुरुसहितस्तदा कीदृशो भवति ?

- (1) कुटुम्बनाशकः (2) अर्थहानिप्रदः (3) सर्वसम्पत्प्रदः (4) कुलोन्नतिकारकः

147. पान्थेगांशः कः ?

- (1) सूर्यः (2) चन्द्रः (3) बुधः (4) शुक्रः

148. रन्ध्रशब्देन ज्ञायते

- (1) लग्नम् (2) चतुर्थस्थानम् (3) अष्टमस्थानम् (4) द्वादशस्थानम्

149. जातकालङ्कारस्य प्रणेताऽस्ति ।

- (1) रामदैवज्ञः (2) गणेशदैवज्ञः (3) वराहमिहिरः (4) प्रजापतिदासः

150. मूर्तीशः भवति

- (1) लग्नेशः (2) सुखेशः (3) सुतेशः (4) कार्येशः

16P/253/8

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

23

P.T.O.

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

(इस पुस्तिका के प्रथम आवरण पृष्ठ पर तथा उत्तर-पत्र के दोनों पृष्ठों पर केवल नीली-काली बाल-प्वाइंट पेन से ही लिखें)

1. प्रश्न पुस्तिका मिलने के 10 मिनट के अन्दर ही देख लें कि प्रश्नपत्र में सभी पृष्ठ मौजूद हैं और कोई प्रश्न छूटा नहीं है। पुस्तिका दोषयुक्त पाये जाने पर इसकी सूचना तत्काल कक्ष-निरीक्षक को देकर सम्पूर्ण प्रश्नपत्र की दूसरी पुस्तिका प्राप्त कर लें।
2. परीक्षा भवन में लिफाफा रहित प्रवेश-पत्र के अतिरिक्त, लिखा या सादा कोई भी खुला कागज साथ में न लायें।
3. उत्तर-पत्र अलग से दिया गया है। इसे न तो मोड़ें और न ही विकृत करें। दूसरा उत्तर-पत्र नहीं दिया जायेगा। केवल उत्तर-पत्र का ही मूल्यांकन किया जायेगा।
4. अपना अनुक्रमांक तथा उत्तर-पत्र का क्रमांक प्रथम आवरण-पृष्ठ पर पेन से निर्धारित स्थान पर लिखें।
5. उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर पेन से अपना अनुक्रमांक निर्धारित स्थान पर लिखें तथा नीचे दिये वृत्तों को गाढ़ा कर दें। जहाँ-जहाँ आवश्यक हो वहाँ प्रश्न-पुस्तिका का क्रमांक तथा सेट का नम्बर उचित स्थानों पर लिखें।
6. ओ० एम० आर० पत्र पर अनुक्रमांक संख्या, प्रश्नपुस्तिका संख्या व सेट संख्या (यदि कोई हो) तथा प्रश्नपुस्तिका पर अनुक्रमांक और ओ० एम० आर० पत्र संख्या की प्रविष्टियों में उपरिलेखन की अनुमति नहीं है।
7. उपर्युक्त प्रविष्टियों में कोई भी परिवर्तन कक्ष निरीक्षक द्वारा प्रमाणित होना चाहिये अन्यथा यह एक अनुचित साधन का प्रयोग माना जायेगा।
8. प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं। प्रत्येक प्रश्न के वैकल्पिक उत्तर के लिए आपको उत्तर-पत्र की सम्बन्धित पंक्ति के सामने दिये गये वृत्त को उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर दिये गये निर्देशों के अनुसार पेन से गाढ़ा करना है।
9. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर के लिए केवल एक ही वृत्त को गाढ़ा करें। एक से अधिक वृत्तों को गाढ़ा करने पर अथवा एक वृत्त को अपूर्ण भरने पर वह उत्तर गलत माना जायेगा।
10. ध्यान दें कि एक बार स्याही द्वारा अंकित उत्तर बदला नहीं जा सकता है। यदि आप किसी प्रश्न का उत्तर नहीं देना चाहते हैं, तो संबंधित पंक्ति के सामने दिये गये सभी वृत्तों को खाली छोड़ दें। ऐसे प्रश्नों पर शून्य अंक दिये जायेंगे।
11. रक फार्म के लिए प्रश्न-पुस्तिका के मुखपृष्ठ के अंदर वाला पृष्ठ तथा उत्तर-पुस्तिका के अंतिम पृष्ठ का प्रयोग करें।
12. परीक्षा के उपरान्त केवल ओ एम आर उत्तर-पत्र परीक्षा भवन में जमा कर दें।
13. परीक्षा समाप्त होने से पहले परीक्षा भवन से बाहर जाने की अनुमति नहीं होगी।
14. यदि कोई अभ्यर्थी परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग करता है, तो वह विश्वविद्यालय द्वारा निर्धारित दंड का दर्जा भोगेगा/होगी।

